

Wennen

'Je bent verdrietig hè? Kom, dan gaan we samen naar pappa zwaaien. "Dag pappa, tot vanmiddag." Kijk, hier is je beer, die blijft vandaag lekker bij jou. Wil je samen met beer een boekje lezen of puzzelen?' De wenfase van een jong kind vereist de nodige aandacht van pm'ers. Pedagoog Inge van Rijn geeft tips over het wenbeleid.

TEKST INGE VAN RIJN FOTO MONIQUE WOLF

Als jij bang bent in een nieuwe situatie, dan helpt het als iemand je ziet en je gevoel erkent. Jonge kinderen, die de nieuwe situatie nog niet kunnen overzien, zoeken soms letterlijk naar 'houvast': iets vertrouwds of iemand om zich aan vast te klampen. Bij het wennen op de groep regeren kinderen heel verschillend. De ene baby kijkt verbaasd om zich heen en blijft rustig, de ander huilt aan een stuk door. Sommige peuters storten zich op het speelgoed, anderen blijven stil in een hoekje zitten. Op de buitenschoolse opvang zoeken kinderen vaak steun bij een ander kind. Let goed op de reactie van een kind en benoem wat je ziet. Het kind voelt zich dan begrepen en daarmee is de eerste stap in het wenproces gezet.

ouders moeten ook wennen

Het draait om vertrouwen, dat je stap voor stap met de ouder opbouwt. Ouders zijn vaak ook onzeker in hun nieuwe rol: wat 'mag' ik als ouder in de groep doen, hoe moet ik me gedragen?

Laat een ouder nooit stiekem weggaan! Een vast ritueel geeft houvast. Ouders kunnen gerust even bij hun kind blijven, maar het afscheid moet kort en duidelijk zijn. Ook al huilt het kind. Een weifelende ouder brengt het kind in verwarring. Aan sommige ouders moet je dit vaker uitleggen. Toon begrip en neem het kind van hen over. Zwaaien is belangrijk bij het afscheidsritueel.

'Zwaaien is belangrijk bij het afscheidsritueel'

Bij jonge baby's is het afscheid voor de ouder vaak moeilijker dan voor het kind. Als de baby eenkennig wordt, kan hij opeens angstig gaan reageren bij vertrek van de ouder. Vaak is dit rond zeven maanden, maar het kan ook eerder of later zijn. Sommige kinde-

FAMILIEMUUR

Op een familiemuur zie je foto's van de thuis-situatie van ieder kind. Hang de foto's op kind-hoogte op. Bescherm de foto's door ze te lamineren of bijvoorbeeld achter plexiglas te hangen. De kinderen kunnen naar zichzelf en hun gezin kijken. Zo breng je ook de diversiteit van je groep in beeld.

ren zijn helemaal niet eenkennig. Het maakt ook verschil hoeveel dagen een kind komt.

Peuters kunnen in bepaalde perioden (opnieuw) moeite hebben met afscheid nemen. Toon begrip en vertel steeds opnieuw dat pappa of mamma ze weer komt halen. Foto's van de dagindeling kunnen een kind erg helpen. Wijs aan en benoem wat jullie gaan doen en wanneer de pappa's en mamma's weer komen.

HOE WEET JE OF EEN KIND GEWEND IS IN DE GROEP?

De eerste stap is dat het kind de overgang van thuis naar de groep leert maken. Om helemaal gewend te raken aan de groep is vaak meer tijd nodig, soms wel een paar maanden. Hieraan kun je zien of een kind goed gewend is:

- Het kind voelt zich zichtbaar op z'n gemak bij de pedagogisch medewerkers. Het laat zich troosten en naar bed brengen.
- Er is communicatie tussen de medewerker en het kind en tussen het kind en de andere kinderen: verbaal en/of non-verbaal.
- Het kind speelt met of naast de andere kinderen.
- Het kind beweegt zich vrij door de ruimte, ook buiten.
- Het kind heeft een zeker ritme in de groep gevonden.
- Let bij de buitenschoolse opvang goed op of het kind een plek in de groep heeft gevonden en of het niet wordt buitengesloten.

DE OVERGANG NAAR EEN ANDERE GROEP

De overgang van de babygroep naar een peutergroep is voor kinderen en ouders vaak een hele stap. In plaats van de intieme sfeer van de babygroep komt het rumoer van de peutergroep je tegemoet. De grote peuters kunnen al veel dingen zelfstandig: brood smeren, aan- en uitkleden, naar de wc gaan, fietsen en klimmen.

Een jonge peuter kan hier angstig op reageren. Benoem dit bij het 'overgangsgesprek' met de ouder en vertel dat het kind de tijd krijgt om te wennen. In je groep kondig je de komst van het nieuwe kind aan en noemt de naam. Je kunt aan de kinderen vragen wie het nieuwe kind de speelhoeken wil laten zien. Hetzelfde geldt voor de buitenschoolse opvang. <

TIPS VOOR HET WENNEN VAN DE OUDER

- Vraag hoe de ouder het ervaart om het kind bij jullie te brengen.
- Begin bij de kennismaking al over het wennen.
- Vul samen met ouders een wenschema in, waarin het kind steeds iets langer op de groep blijft. Benoem hoe dit 'wenproces' veel problemen kan voorkomen.
- Hoe ziet de week er uit voor het kind? Vaak is het nog een dag thuis of bij een grootouder. Soms staan ouders onder druk van hun werkgever en hebben ze nauwelijks tijd om te komen wennen. Vraag of er een vertrouwd figuur uit de familie is die het kind kan komen ophalen in de wenperiode.
- Laat het kind iets vertrouwds van thuis meenemen. Voor een baby is de geur van de moeder heel belangrijk om tot rust te komen. Een doekje, knuffel of T-shirt met haar geur is onmisbaar bij het wennen.
- Informeer de ouder zo concreet mogelijk, misschien ook met een foto van het kind in de groep. Dit stelt ouders gerust en een geruste ouder bevordert het wenproces bij het kind.
- Bij de bso kan de ouder een keer meelopen uit school en theedrinken in de groep.

ERVARINGEN VAN EEN BABY

Ik zie fel licht. Het ruikt hier vreemd. Daar is pappa, hij tilt me op en kust me. 'Dag-dag.' Weg is pappa, ik zit op schoot en zie een vreemd gezicht, ik hoor een lach en een vriendelijke stem.

In een schommelstoel, alles om me heen beweegt.

Overall gezichten. Mamma is er niet. Ik huil. Ik voel een aai over mijn hoofd. 'Goed zo, aai... aai.' Ik huil.

Daar is mijn speen, mijn doekje en de geur van mamma bij me. Dat voelt fijn.

'Kom maar!' Ik word rechtop aan een tafel gezet. Al die gezichten. Handen die op de tafel slaan, voorzichtig doe ik mee. 'Hap, hap, slok, slok.'

Het is donker, vreemde geuren, muziek. Liggen is fijn.

Daar is mijn doekje met de geur van mamma weer, een kus. Ik slaap.

Ik word wakker. Waar is mamma? Ik huil, word opgetild, gedragen. Op schoot, mmmm lekker warme melk. Weer dat lachende gezicht en die lieve stem. Ik geef me over en drink.

Dan zie ik mamma. Ik ben blij en strek mijn armen uit.

Daar is de stem weer, ik houd mamma stevig vast.

'Het ging heel goed hoor, ze heeft een fruithapje op en een fles en lekker geslapen. Dag Roos, tot morgen hè?'